

# Sjeldnere vaksiner

**Nå er det tilstrekkelig å revaksinere mot valpesyke, smittsom leverbetennelse og parvovirus hvert tredje år.**

**TEKST | Astrid Indrebø, veterinær fagsjef i Norsk Kennel Klub**

Julen 2005 fikk norske hundeeiere en ekstra julepresang: Statens legemiddelverk har nå gitt godkjenning for at vaksinen Nobivac®DHPPi kan markedsføres med tre års beskyttelse for kjernekomponentene D, H og P (valpesyke, smittsom leverbetennelse og parvovirus). Vaksineprodusenten Intervet er så sikre på effekten av denne vaksinen at de har innført en Hundevaksine-garanti forutsatt at visse betingelser er oppfylt. Som et resultat av Legemiddelverkets godkjenning har NKK med umiddelbar virkning forandret sine regler med hensyn til vaksineintervall for utstillinger/prøver.

Vaksinehyppigheten har i mange år vært diskutert i det veterinære fagmiljøet. I september var det et stort internasjonalt symposium i Praha om vaksiner – *Canine and Feline Vaccination – a scientific re-appraisal*. Her tok man blant annet opp problemstillinger om varighet av beskyttelse av vaksiner. Professor emeritus Marian C Horzinek, Veterinærfakultetet i Utrecht, mente at for mange hunder og katter ble vaksinert for ofte med for mange komponenter. På den annen side er i mange land en for liten del av hunde- og kattepopulasjonen vaksinert. Det er viktigere at en stor del av populasjonen blir vaksinert enn at noen hunder vaksineres ofte (se referanse 1). Vi regner med at vi i Norge har relativt god vaksinasjonsdekning i vår hundepopulasjon, men den kunne utvilsomt vært enda bedre (2).

På markedet finnes vaksiner mot en rekke sykdommer som det er nødvendig å skille mellom (1, 3):

- Kjernevaksiner som alle hunder bør ha (vaksiner mot valpesyke, smittsom leverbetennelse og parvovirus)
- Tilleggsvaksiner som blir gitt etter en nøye vurdering av epidemiologiske forhold, dyrets levestandard og risiko for smittespredning – samt myndighetenes krav ved import/tilbakeførsel til Norge (vaksiner mot kennelhoste (parainfluenza), leptospirose, rabies og eventuelt andre sykdommer).

## **NKKs UTSTILLINGS- OG PRØVEREGLER**

NKK har i utstillings- og prøveregler fulgt de anbefalingene som Veterinærinstituttet til enhver tid har kommet med angående vaksinehyppighet for valpesyke. I den nye utgaven av brosjyren Vaksiner til hund som kom i januar i år, er anbefalingen grunnimmunisering ved 12 uker, revaksinering etter ett år og deretter revaksinering hvert 2-3 år. Nobivac®DHPPi er den mest brukte kjernekomponentvaksinen i Norge, og stod i 2005 for mer enn 90% av salget. Denne vaksinen har nå fått godkjenning på 3 års beskyttelse mot kjernekomponentene. Vaksinen inneholder også en komponent mot kennelhoste (parainfluenza), og det anbefales årlig revaksinering med en ren parainfluenzavaksine (Nobivac®Pi) i de mellomliggende årene dersom man ønsker beskyttelse mot dette viruset.

Den andre vaksinen som for tiden er på markedet i Norge og som inneholder kjernevaksinene, er Duramune® DAPPI + LC. Her er anbefalingen fra produsenten årlig revaksinering. Det korte vaksinasjonsintervallet skyldes tilleggskomponentene i vaksinen (parainfluenza, corona og leptospirose), og vaksineprodusenten Scanvet opplyser at for valpesyke-, smittsom leverbetennelse- og parvovirus vil varigheten være av størrelsesorden 3 år hvis de gis alene.

NKK har besluttet at følgende krav til vaksiner skal gjelde ved utstillinger, prøver og andre arrangementer i regi av NKK og våre samarbeidende klubber:

- Hunden må være vaksinert mot valpesyke.
- Hund under ett års alder: Hunden må være minimum 12 uker ved siste vaksinasjon.
- Hund over ett års alder: Hunden skal være vaksinert ved ca ett års alder (maksimum 12 måneder etter forrige vaksinasjon) og deretter skal siste vaksinasjon være utført for maksimum 3 år siden.
- Ved førstegangsvaksinasjon må det ha gått minimum 2 uker fra vaksinasjonsdato. Gyldig vaksinasjonsattest skal fremvises ved forespørsel.

## **FINNES DET NOEN REN PARVOVAKSINE?**

| Som det fremgår av anbefalingene fra Veterinærinstituttet, bør valper vaksineres

mot parvovirus ved rundt 8 ukers alder dersom det er grunn til å anta at den blir utsatt for et stort smittepress ved tidlig alder. Både Nobivac®DHPPi og Duramune® DAPPI + LC inneholder vaksiner mot parvovirus, men i kombinasjon med andre vaksiner (se over). De er begge godkjent for bruk helt ned til 6 ukers alder. Men har det noen hensikt å vaksinere så unge valper mot alle disse sykdommene i Norge?

BLA ►



**Vaksiner til hund**

– Vern om din venn

Veterinærinstituttet Oslo • VESO

Svaret er nei ifølge anbefalingene fra Veterinærinstituttet. Det vi trenger er en ren parvovaksine som kan gis til de unge valpene, gjerne i forbindelse med helseundersøkelse hos veterinær før levering – dersom det er grunn til å anta at valpen tidlig vil bli utsatt for et stort smittepress. Slik vaksine hadde vi inntil for et par år siden. Vaksineprodusenten Intervet kan imidlertid meddele at i løpet av året vil det bli registrert en slik vaksine i Norge - Nobivac®Parvo.

**INTERVETS VAKSINEGARANTI** | Som nevnt innledningsvis, er vaksineprodusenten Intervet så sikre på effekten av sine Nobivac® vaksiner at de vil garantere effekten mot valpesyke, smittsom leverbetennelse og parvovirusinfeksjon (5). Denne vaksinegarantien gjelder ved bruk av Nobivac-vaksiner som inneholder disse komponentene dersom hunden er grunnimmunisert (fra 12 ukers alder), har fått en ny vaksine etter ett år og deretter hvert 3. år. Hunden er dekket av garantien 3 uker etter fullført grunnimmunisering og varer

i 12 mnd. Den vil forlenges gjennom hele hundens liv, så lenge årlig helsekontroll hos veterinær attesteres. Hvis en hund som er dekket av Nobivac® vaksinegaranti, blir syk eller dør av valpesyke, smittsom leverbetennelse eller parvovirusinfeksjon og diagnosen er bekreftet av akkreditert laboratorium, vil Intervet Norge AS dekke følgende:

- Nødvendige diagnostiske undersøkelser inntil kr 2.000
- Behandling inntil kr 5.000 for dokumenterbare veterinærkostnader
- Ved dødsfall inntil kr 20.000 som kompensasjon til kjøp av ny hund

For flere opplysninger om denne vaksinegarantien, se [www.hunden-min.no](http://www.hunden-min.no). ■

## Ved eksport av valper og reise i utlandet - sjekk reglene i det aktuelle landet!

### Referanser

1. Lund A, Brun E, Sævik BK, Rimstad E, Lium ER, Bergendahl H. Vaksinasjon av hund og katt – behov for differensierte regimer. *Nor Vet Tidsskr* 2004; 116: 539-42.
2. Brun E, Sævik BK, Lium ER, Bergendahl H, Lund A. Vaksinasjonsdekning hos hund og katt i Norge. *Nor Vet Tidsskr* 2004; 116: 871-74.
3. Lund A. – For mange hunder og katter blir vaksinert for ofte. *Nor Vet Tidsskr* 2005; 117: 628-29.
4. Veterinærinstituttet, VESO. Vaksiner til hund. Utgitt 2006.
5. Intervet. Nobivac® - 3 års beskyttelse for D, H og P. *Nor Vet Tidsskr* 2005; 117: 682, 711, 728, 735.

## Fakta

### HVORFOR SKAL HUNDEN VAKSINERES?

Ved å vaksinere hunden blir den beskyttet mot visse infeksjonssykdommer. For flere av disse sykdommene finnes det ikke effektiv behandling. Vaksinasjon er et viktig, effektivt og rimelig forebyggende tiltak. Det er viktig at så mange hunder som mulig blir vaksinert mot de mest alvorlige sykdommene. Når vaksinasjonsdekningen er høy, blir populasjonen beskyttet mot sykdomsutbrudd.

Kort om sykdommene det vaksineres mot i kjernevaksinen:

**VALPESYKE** | Valpesyke kan gi stor dødelighet. Smitte skjer hovedsakelig ved direkte kontakt mellom hunder. Sykdommen har ikke forekommet i Norge de siste 20 årene fordi en stor del av populasjonen er beskyttet gjennom vaksinasjon. Imidlertid har det vært valpesyke i våre naboland, og dette viser at sykdom kan bryte ut dersom vaksinasjonsdekningen blir dårligere.

De vanligste symptomene er feber, nese- og tåreflod, hoste, oppkast og diaré. Bakterieinfeksjoner kan komme i tillegg og komplisere sykdommen. Nervøse symptomer kan opptre som en senreaksjon ved valpesyke.

Valper kan vaksineres når de er cirka 12 uker gamle. Neste dose gis etter ett år. Revaksinering bør deretter foregå med 2-3 års mellomrom. Det finnes gode vaksiner mot valpesyke som foreligger i kombinasjon med vaksiner mot andre sykdommer.

**SMITTSOM LEVERBETENNELSE (HCC)** | Sykdommen angriper først og fremst leveren. Virus smitter ved direkte kontakt eller indirekte via avføring, urin og spytt. Sykdommen er ikke særlig utbredt i Norge i dag fordi så mange hunder er vaksinert.

Symptomene kan variere en del, men de vanligste er slapphet, feber, magesmerter, oppkast og diaré. I enkelte tilfeller fører sykdommen raskt til døden, hos andre sees kun midlertidige symptomer.

Vaksinasjon av valper kan starte når hunden er cirka 12 uker gammel. Neste dose gis etter ett år. Revaksinering bør deretter skje med 2-3 års mellomrom. Vaksinen gir svært god beskyttelse, og den foreligger i kombinasjon med vaksiner mot flere andre sykdommer.

**PARVOVIRUSINFEKSJON** | Sykdommen skyldes et virus som angriper tarmslimhinnen. Hos valper kan også hjertet bli affisert. Smitte skjer hovedsakelig ved direkte kontakt mellom hunder og indirekte via avføring som inneholder store mengder virus. Parvovirusinfeksjon opptrer fra tid til annen i Norge.

Symptomene begynner gjerne med oppkast og feber, og etter noen timer kommer en kraftig diaré som kan være blodig. Dersom hunden ikke får behandling, vil den bli uttøret på grunn av væsketapet. Valper og svekkede dyr kan dø av sykdommen.

Valper kan bli vaksinert første gang ved 12 ukers alder. Dersom det er grunn til å anta at valpen blir utsatt for et stort smittepress på et tidligere tidspunkt, kan den vaksineres allerede ved 8 ukers alder. Da har imidlertid mange valper fortsatt antistoffer fra tisper, og disse vil redusere effekten av vaksinen. Derfor må disse valpene få ny dose ved 12 ukers alder da antistoffene fra tisper er "ute av kroppen". Neste vaksine bør gis etter ett år, og deretter med 2-3 års mellomrom. Vaksinen foreligger som regel i kombinasjon med vaksiner mot andre sykdommer.

Kilde: brosjyren Vaksiner til hund, utgitt av Veterinærinstituttet og VESO i januar 2006